

Skörden utmanades av vädret – med stora regionala variationer

När årets skörd är i sitt slutskede kan det konstateras att den lokala variationen varit extremt stor, vilket inneburit att volymen ser ut att bli lägre än prognoser som gjorts. Skördeutfallet visar vidare mycket stora regionala variationer. Det ombytliga och extrema vädret, med både översvämningar och längre torkperioder, har påverkat den svenska skörden negativt i många områden.

Förra hösten var mycket blöt vilket innebar sämre förutsättningarna för Sveriges lantbrukare att etablera en bra höstgröda. Även vårbruket försenades av mycket nederbörd under vintern, enligt statistik från SMHI var nederbördsmängden under vintern dubbelt så stor i många områden jämfört med normalt. Konsekvensen blev en kortare växtsäsong för de vårsådda grödorna. Under försommaren var det brist på regn och perioder av torka i delar av landet vilket ytterligare försvårade för grödorna. Därefter drabbades många av lokala skyfall.

– Att vädret varierar är lantbrukarna vana vid, men extrema regnet och torkan är svåra att förutse, och ännu svårare att hantera. De är också en av orsakerna till att avkastningarna har stora lokala variationer inom regionerna, och ibland även inom kommunerna, säger Per Germundsson, försäljnings- och försörjningschef på Lantmännens spannmålsenhet.

Det ombytliga vädret gör det svårare för lantbrukarna att utföra sina insatser i exakt rätt tid.

– Årets utfall av de höstsådda grödorna beror till stor del på när lantbrukarna kunde genomföra höstsådden innan det började regna oavbrutet, och det samma kan sägas om utfallet av vårsådden. Vikten av tidpunkt för sådd gäller även för årets höstsådd där vi nu ser att utfallet av höstrapsetableringen varierar stort, säger Per.

Vad gäller kvaliteten på årets spannmål är den i stort bra. Utfallet ser betydligt bättre ut än vad det gjorde föregående år, som då påverkades hårt av regnet under skördearbetet. Odlingen av vall – gräs till hö eller ensilage – är viktig för svenska mjölk- och nötköttproducenter och täcker ungefär hälften av åkerarealen. Här har vädret gynnat odlingen, där både volym och kvalitet varit mycket god.

Utmaningar och potential framåt

Det förändrade klimatet påverkar skördarna och därmed också Sveriges livsmedelsproduktion och -beredskap.

– Diskussionerna kring klimatanpassningar blir extra aktuella när vi ser den svaga trenden för våra svenska skördar. På kort sikt, för att möta de klimat-förändringar som redan skett och som påverkar lantbruket här och nu, behövs snabba åtgärder och stora investeringar i klimatanpassningar. Här krävs satsningar från såväl marknadsaktörer som politiken, säger Magnus Kagevik, vd och koncernchef på Lantmännen.

Möjligheterna är många.

– Skörden är grunden för konkurrenskraften och lönsamheten inom lantbruket och det är av stor vikt för Sveriges livsmedelsproduktion och försörjningsförmåga att lantbrukarna kan bärga jämna och stora skördar av god kvalitet. Hälften av all mat som konsumeras i Sverige är

importerad, och det är ett underbetyg till ett land med så goda förutsättningar att producera bra mat. Här finns en stor outnyttjad potential, avslutar Magnus Kagevik.

Läs mer

Exempel på Lantmännens engagemang under 2024:

Svenskarna är oroliga för matbrist vid kris enligt [ny undersökning](#)

Lantmännen i SvD: [”Vi kan inte räkna med tur med vädret”](#)

Lantmännen och Arla i DI: [”Politiken saknar strategi för livsmedelsberedskap och grön omställning – sluta utreda och börja agera”](#)

För mer information, kontakta gärna oss

Lantmännens presstjänst

Tel: 010 556 88 00

E-post: press@lantmannen.com

Om Lantmännen

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 18 000 svenska lantbrukare, har 12 000 anställda, har verksamheter i ett 20-tal länder och omsätter cirka 70 miljarder SEK på årsbasis. Med basen i spannmål förädlar vi åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Några av våra mest kända varumärken inom livsmedel är AXA, Kungsörnen, Scan, Korvbrödsbagarn, GoGreen, FINN CRISP och Bonjour. Vårt företag är grundat på kunskap och värderingar som har funnits i generationer hos våra ägare. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord. Läs gärna mer på www.lantmannen.se